

Danyýel Kitaby — Segsen Altynjy Bölüm

Pygamberlikçe Açylyş: Bilimiň Artmagyna we Ýarygijeki Çagyryş Habaryna Düşünmek

Jeff Pippenger

2024-02-19

Biz soňky döwürde möhri açylanda bilim artmagynyň nyşanlaýyn taýdan nämäni aňladýandygyna has gowy düşünmek üçin, birinji we üçünji perişdeleriň hereketleriniň arasyndaky paralellere seredýäris. Biz onuň hakykatyň güýçlenmegini aňladýandygyny, şol güýçlenmegiň bolsa ahyrsoňy Gijeki Nida habary bolan soňky ýagmyr hökmünde iň ýokary derejesine ýetýändigini görkezmäge çalyşýarys. “Bilim artmagy” nyşan hökmünde Daniýel kitabyndan gelip çykýar, we ol ýerde iki topar ybadat edijini synaýan hem-de emele getirýän pygamberlik bilimi hökmünde kesgitlenýär.

Ol şeýle diýdi: Git öz ýoluň bilen, Daniýel, çünki bu sözler ahyrzamanyň wagtyna çenli ýapykdyr we möhürlenendir. Köpler päklenip, agarylyp, synaljakdyr; emma erbetler erbetlik etjekdirler; erbetleriň hiç biri düşünmez; emma paýhaslylar düşüner. Daniýel 12:9, 10.

1989-njy ýylda ahyrsoňy iki topar ybadat edijini ýüze çykarjak bir “bilimiň artmagy” açyldy. Şol iki topar, olaryň soňky ýagşyň habaryna nähili gatnaşygy bar diýen mazmunda şekillendirilýär. Erbetler soňky ýagşy ne tanaýarlar, ne-de ony kabul edýärler, ýöne paýhaslylar tanaýarlar. Şonuň üçin erbetler soňky ýagşyň haçan ýagyp başlandygyny görenoklar; ol bolsa 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda milletler gaharlananlarynda ýagyp başlamışdy. Biz Ezekieliň sekizinji we dokuzynjy baplarynda, şeýle hem Işaya pygamberiň ýigrimi sekizinji babynda şekillendirilişi ýaly Laodikiýa Adventizminiň ýolbaşçylygyna ýüzlenip geldik. Işayada “masgaralaýjy adamlar” “ýalany” özlere “pena” etdiler we özlerni “ýalançylygyň astynda” “gizlediler.”

Şonuň üçin, eý masgaralaýjy adamlar, Iýerusalimde bolan bu halka höküm edýänler, Rebbiň sözünü diňläň. Çünki siz: “Biz ölüm bilen äht etdik, dowzah bilen ylalaşdyk; joşup gelyän bela geçip gidende, ol bize ýetmez; sebäbi biz ýalany özüme pena etdik, galplygyň astynda gizlendik” diýdiňiz. Işaya 28:14, 15.

Ahyrzamanyň soňky günlerindäki Iýerusalimiň gadymy erkekleri “çyzyk üstüne çyzyk” usulyýetinde beýan edilýän “dynçlyk we serginlik” synagyndan geçip bilmeýärler; bu usulyýet akyldarlara Millerçi taryhdaky soňky ýagmyryň taryhy mysaly arkaly ahyrzamanyň soňky ýagmyryny tanamaga mümkinçilik berýär. Işaya şol bölekde nygtaýan “masgaralaýjy erkekleriň” pygamberlik häsiýeti, olaryň özlerni gizlän hem-de pena edinýän ýalanlary we galplyklarydyr. Şonuň üçin hem, soňky ýagmyr habarynyň synagy (olar diňlemek islemedik şol dynçlyk we serginlik) bilen baglanyşyklykda, Iýerusalimiň gadymy erkekleri bir ýalanlygy kabul etdiler.

Soňky ýagyn habary jedel bilen gelyär; muny Habakkuk kitabyň ikinji babynda şekillendirilişi ýaly, ol ýerdäki garawul öz taryhynyň “jedeline” näme jogap bermelidigini Hudaýdan sorayar, çünki ikinji babyň birinji aýatyndaky “käýelendi” diýen söz “jedelleşildi” diýmekdir.

Men öz garawul ýerimde durarýn, özümni diňiň üstünde goýaryn; Onuň maňa näme diýjekdigini, hem-de ýazgarylanymda näme jogap berjegimi görmek üçin syn edip garaşaryn. Habakkuk 2:1.

Giç ýagşyň jedeli döwründe paýhaslylar Milleriň gymmatbaha daşlary hökmünde görkezilen hakykatlary öňe sürýärler; şol hakykatlar Millerçiler tarapyndan hem kesgitlenen, berkarar edilen we beýan edilen esas goýujy hakykatlardyr. Ol hakykatlar Asyrlaryň Gaýasy bolan Mesih hökmünde şekillendirilýär.

“Sionyň diwarlarynda Hudaýyň garawullary hökmünde duranlar, halkyň önündäki howplary önünden görüp bilýän adamlar bolsunlar, hakykat bilen ýalanyň, dogrulyk bilen nädogrulygyň arasyndaky tapawudy saýgaryp bilýän adamlar bolsunlar.

“Duýduryş berildi: 1842, 1843 we 1844-nji ýyllardaky habar gelenden bäri biz gurup gelýän iman esasyňy bozjak hiç bir zada girmäge rugsat berilmeli däldir. Men bu habaryň içindedim, şondan bäri hem Hudaýyň bize beren nuruna wepaly bolup, dünýäniň önünde durup geldim. Biz, günsaýyn yhlasly dogma bilen Rebbi gözläp, nur agtaryp ýörkäk, aýaklarymyzyň goýlan binýadyny terk etmegi niýet etmeýäris. Meniň, Hudaýyň maňa beren nurundan ýüz öwürip biljekdigimi pikir edýärsiňizmi? Ol Ägirt Daş ýaly bolmalydyr. Ol maňa berlen gününden bäri meni ýolbeletlik edip gelýär.” Review and Herald, 1903-nji ýylyň 14-nji apreli.

Gadymy adamlar Işaya tarapyndan “ýalan” we galplyk hökmünde görkezilen soňky ýagyş barada ýalan habary öňe sürýärler. Eýýubyň sekizinji babynda gadymy adamlaryň Iýerusalimde güne tagzym edýän wagtyňy anyklaýan taryh beýan edilýär we olar indiki bapda Hudaýyň möhürini alýanlar bilen garşy goýulýar. Üçünji nejislik (nesil) “Tammuz üçin aglamak” arkaly görkezilişi ýaly, soňky ýagyş barada ýalan habary aňladýar. 1919-njy ýylda başlanan Adventizmiň üçünji neslinde W. W. Preskott tarapyndan 1919-njy ýyldaky Mukaddes Kitap konferensiýasynda aç-açan hödürlenen ýalan hoş habar bilen baglanyşykly bir “ýalan” girizildi. Şol “ýalan” üçünji nesliň belli bir aýratyn meselesidir, we bu “ýalan” “Tammuz üçin aglamak” bilen görkezilen soňky ýagyş baradaky ýalan habaryň ýalan binýadydyr.

Pygamberçilikdeki “ýalany” anyk kesgitlemek üçin wagt sarp etmek möhümdir, çünki Laodikeýa Adventizminiň 1989-njy ýylda bilimiň artmagyny görüp bilmezliginiň esasy sebäbi şol “ýalandyr”. “Ýalan” şundan ybaratdyr: Daniel kitabyndaky “gündelik” Mesihniň mukaddes ýer hyzmatyny aňladýar diýilýär. “Gündeligi” pygamberlik taýdan Mesihniň mukaddes ýer hyzmaty hökmünde ulanmak ýalan hem nädogry bir pygamberlik ulanylyşydyr; emma “ýalan” diňe “gündeligiň” pygamberlik nyşany hökmünde ýalňyş kesgitlenendigini görkezmek bilen çäklenmeýär, ol şeýle hem Uýam Waýtyň şol ýalňyş ulanylyş bilen ylalaşandygyny öňe sürýän bir “ýalany” aňladýar, soňra bolsa şol galp beýanaty ulanyp, nädogry ulanylyşy berkidilen hakykat hökmünde ornaşdyrýar.

Danielyň on birinji babyndaky soňky alty aýatyň dogry düşünilişi, otuzdan otuz altynja aýatlar arkaly nusgalandyrylandyr; we White uýamyz Daniel kitabyňyň on birinji babyňyň doly amala aşmagyny kesgitleände, otuzdan otuz altynja aýatlarda “beýan edilenlere meňzeş wakalaryň” “gaýtalanjakdygyny” aýdýar.

“Gündelik” diýen sözün ýalan kesgitlemesini ulanmak, ýalan taryhy gurluşy emele getirýär. Danyýel pygamberiň kitabynyň on birinji babyndaky otuzynjy aýatdan otuz altynjy aýada çenli beýan edilýän taryh, “gündeligiň” aýrylmagyny öz içine alýar. “Gündelik” ýa Milleritleriň ulanyşy, ýa-da Prescott bilen Danielliň ulanyşy bolup durýar. Haýsy ulanyşyň saýlanýandygyna baglylykda, iki dürli taryhy gurluş emele geler.

Onuň tarapyndan goşunlar dikeler, olar kuwwatly mukaddes ýeri haram ederler, gündelik gurbanlygy aýrarlar, we haraba öwürýän nejis zady goýarlar. Daniýel 11:31.

Ylhamyň görkezmesine görä, bu aýatda beýan edilen pygamberlik taryhy, şeýle hem otuzynjy aýaty we otuz ikinji aýatdan otuz altynjy aýada çenli bolan bölümleri öz içine alyp, Danieliň on birinji babynda kyrkynjy aýatdan kyrk başinji aýada çenli gaýtalanmalydyr.

Danyýlyň on birinji babyndaky pygamberlik öz doly berjaý bolmagyna tas ýetdi. Bu pygamberligiň berjaý bolmagy hökmünde bolup geçen taryhyň köp bölegi gaýtadan gaýtalanar. Otuzynjy aýatda şeýle bir güýç hakda aýdylýar welin, ol “gynanar, [Daniel 11:30–36 sitata getirildi.]

“Şu sözlerde beýan edilene meňzeş wakalar bolup geçer.” Manuscript Releases, number 13, 394.

“gündelik” diýen sözi tapýan aýatymyz otuz birinji aýatdyr.

Onuň tarapyndan goşunlar turar; olar güýç-kuwwatyň mukaddes ýerini harlar, gündelik gurbanlygy aýrarlar we weýrançylygy getirýän ýigrenji zady ýerleşdirerler. Daniel 11:31.

Aýatdaky “gollar” “onuň tarapyndan” galkýar. “Gollar” özleriniň “kim üçin galkýandygy” ýaly bir güýçdür. Aýatda hut şol “gollar” “onuň tarapyndan” durýar, we hut şol “gollar” “kuwwatly mukaddes ýeri haramlaýar”, hem-de “gollar” “gündelik hyzmaty aýyrýar”, şeýle hem “weýranlyga getirýän ýigrenji zady” ýerleşdirýän-de hut şol “gollardyr”. Ylham kitabynyň on üçünji babynda aagdarha, ýagny butparaz Rim, papalyga üç zady berýär.

Meniň gören wagşym gaplaň ýalydy, onuň aýaklary aýynyň aýaklary ýalydy, agzy bolsa ýolbarsyň agzy ýalydy; aňdarha oňa öz güýjüni, tagtyny we uly häkimiýetini berdi. Ylham 13:2.

Gaplaňa meňzeş ýyrtyjy haýwan Uayt uýa tarapyndan papalyk hökmünde kesgitlenýär, on ikinji bapda bolsa Uayt uýa aňdarhanyň hem Şeýtany, hem-de butparaz Rimdigini kesgitleýär.

“Şeýlelik bilen, aňdaha ilkinji nobatda Şeýtany aňladýan bolsa-da, ikinji derejede butparaz Rimiň nyşanydyr.” Uly Göreş, 439.

Wahy kitabynyň on üçünji bapynyň ikinji aýatynda butparaz Rim öz harby güýjüni, ýagny öz “ýaragyny”, Frankslaryň (Fransiýanyň) patyşasy Klowisden başlap, milady 496-njy ýylda papalyga berdi. Butparaz Rim papalyk Rimine öz häkimiýet tagtyny milady 330-njy ýylda berdi, şol wagt imperator Konstantin Rim şäherini boşadyp, imperiýa Rimiň paýtagtyny Konstantinopol şäherine göçürdi. Butparaz Rim raýat häkimiýetini papalyga milady 533-nji ýylda berdi, şol wagt Ýustinian papalygy ähli ybadathanalaryň başy hem-de bidgatçylary düzediji diýip ygylan edýän

permany çykardy.

Otuz birinji aýatda “turup duran goşunlar” diýilýän zat, butparaz Riminiň, milady 496-njy ýylda Klowisiň döwründen başlap papalygy goldamak üçin turup duran harby güýçleridir. Şol amaly üçin papalyk Fransiýany “Katolik ybadathanasynyň ilkinji doglany” diýip, kähalatlarda bolsa “Katolik ybadathanasynyň in uly gyzy” diýip atlandyrýar. Otuz birinji aýatda, Konstantin milady 321-nji ýylda ýekşenbe güni baradaky kanuny çykarandan soň, soňra bolsa milady 330-njy ýylda paýtagty Rim şäherinden Konstantinopol şäherine geçirenden soň, ön ýeňilmez hasaplanan imperiýa dargap başlady; şol wagtda Ylham kitabyňyň sekizinji babyndaky ilkinji dört Surnaý güýji Rim imperiýasyna garşy dowamly söweşe girişdi. Barbarlar we Genserik tarapyndan amala aşyrylan hüjümleriň esasy ugry milady 330-njy ýyldan ön Rim imperiýasy üçin “kuwwatyň mukaddes mekany” bolan Rim şäherine gönükdirildi. Milady 330-njy ýyldan başlap we şondan beýläk basybalyjy barbar söweşleri “kuwwatyň mukaddes mekanyňy harlamalydy”, tä butparaz Riminiň “goşunlary” milady 496-njy ýyldan başlap papalyk üçin turup çykýança.

Butparaz Rim diňe bir papalyk häkimiýetine harby güýji, raýat häkimiýetini we Rim şäheriniň tagtyny bermek bilen üç zady üpjün etmän, eýsem papalyk Rimi üçin üç şahy hem aýyrdy.

Men bu şahalary synlaýardym, ine, olaryň arasyndan başga bir kiçi şah çykdy; onuň önünde ilkinji şahlardan üçüsi köki bilen sogrulyp aýryldy. Ine, bu şahda adam gözüne meňzeş gözler we uly sözleri aýdýan agyz bardy. Daniýel 7:8.

Danyýlyň ýedinji babyndaky “sogurlyp taşlanmaly” üç şah, papalygyň häkimiýete göterilişine garşy durýan üç esasy güýji aňladýardy. Şol üç şahyň in soňkusy, gotlar milady 538-nji ýylda Rim şäherinden kowulanda ýok edildi. Olar şäherden butparaz Rimiň “gollary” tarapyndan kowuldylar, çünki şol “gollar” milady 538-nji ýylda papalygy (weýrançylygyň ýigrenjini) şol döwürde mälüm bolan dünýäniň tagtyna çykarmalydy.

Danyýl 11-in otuz birinji aýaty “gollaryň” (butparaz Rim) etjek dört zadyny görkezýär. Olar, milady 496-njy ýylda edişleri ýaly, papalyk üçin “ornaşmalydylar”. Olar, takmynan iki asyr dowam eden Rim şäheriniň üstünde alnyp barlan harby göreşler arkaly şekillendirilişi ýaly, “kuwwatyň mukaddes ýerini” hapalamalydylar. Olar, milady 538-nji ýylda papalygy ýer ýüzüniň tagtyna “oturtmalydylar”, hem-de şol bir wagtda “hemişelik hyzmaty aýyrmalydylar”.

Aýatda “aýyrrar” diýip terjime edilen ýewreý sözi (sur) “aýyrmak” diýmegi aňladýar. Milady 508-nji ýylda çenli Rim imperiýasynda bar bolan, papalygyň häkimiýete göterilmeginiň önüni almaga işleýän butparazlygyň garşylygy doly boýun egdirilipdi ýa-da ýok edilipdi.

“Gündelik” hyzmaty Mesihniň mukaddes ýerdäki gullugy hökmünde kesgitlemek ýalan ulanylyşdyr; emma Laodikýa Adventist taryhynda şol ýalan ulanylyşy hakykat hökmünde kesgitläň hakyky iş, Adventizmiň üçünji neslinde amala aşyrylan belli bir “ýalana” esaslanýardy. Uýam Waýtyň Daniel on birinji babyň ahyrky berjaý bolşunda otuzdan otuz altynjy aýatlaryň taryhyňyň gaýtalanjakdygy baradaky görkezmesi, Ýerusalimi dolandyryň “masgaralaýjy adamlaryň” pygamberlik Ruhuny bir wagtda ret etmän, otuz birinji aýata düşündiriş bermegini mümkin däl etdi.

“Mäsgeriji adamlar” papalygyň Mesihniň mukaddes ýerindäki gullugynyň hakyky düşünilişini papa messasyny girizmek arkaly aradan aýrandygyny öwredýärler; bu bolsa Mesihniň asmandaky mukaddes ýerdäki işiniň galpydyr. Eger “gündelik” sözünüň hakyky manysy şu bolsa, onda otuz birinji aýatda “ýerinden galan goşunlar” papalyk bolardy, çünki aýadyň grammatiki gurluşy “gündeligi” aýyrýan güýjüň şol “goşunlardygyny” talap edýär.

Öz ertekilerden doly tagamlaryny goldamak üçin, olar papalygyň (ýaraglaryň) Mesihniň gökdäki mukaddes ýerini haram edendigini öňe sürýärler. “Güýçüň mukaddes ýeri (miqdash)” diýip terjime edilen ýewreý sözi ýa butparazlaryň mukaddes ýerini, ýa-da Hudaýyň mukaddes ýerini aňladýar. Eger Daniel papalyk tarapyndan Hudaýyň mukaddes ýeriniň haram edilmelidigini ýetirmek islän bolsa, ol diňe Hudaýyň mukaddes ýerini aňladyp bilýän “qodesh” diýen ýewreý sözünü ulanardy. Şeýle bolsa, Mukaddes Kitapda ýa-da Pygamberlik Ruhunda gökdäki mukaddes ýeriň haçandyr bir wagt papalyk tarapyndan haram edilendigi ýa-da geljekde haram ediljekdigi nirede ýazylygydyr?

Elbetde, mesihçileriň günäleri asmanyň mukaddes ýeriniň kitaplarynda hasaba alnyp ýazylýar, ýöne şol şekillendiriş Hudaýyň mukaddes ýeriniň haramlanandygyny aňlatmaýar. Mukaddes ýeriň päklenmegi mukaddes ýerde ýerleşýän ýazgy kitaplarynyň päklenmegini aňladýardy. Mundan başga-da, papalyk güýji hiç wagt mesihçi bolmandy, şonuň üçin ol derňew höküminiň kitaplaryna hiç wagt girizilmedi. Papalyk üçin görkezilen ýeke-täk höküm Hudaýyň gazabynyň ýerine ýetiriji hökümdür.

“Gollar” hem “weýran edýän ýigrenji zady goýmalydy”; bu haýsy güýç bolardy? Papalyk haýsy güýji goýdy? We papalygyň otuz birinji aýadyň hut başynda goldap aýaga galdyran güýji haýsy güýçdür?

Laodikeýa Adventizmindäki ylymsyzlar, özleriniň ebedi durmuşyny möhürlenen kitaby okamaga ukypsyzdyklary aýan edilen adamlaryň ellerine tabşyran bolsalar, gulaklaryny gaşadýan şol görnüşli zaýаланан bibliýa ulanylyşy bilen köşeşdirilmegine kanagat edip bilerler; ýöne öz ýalňyşlaryny goldamak üçin kesgitlemäge mejbur bolan taryhlaryny alyp, ony Danieliň on birinji babyndaky soňky alty aýat bilen sazlaşdyrmaga synanyşmak has-da bimanydyr.

Sowet Soýuzynyň dargamagyna alyp baran taryhda, Danyýel 11:40-daky Günortanyň Patyşasy hökmünde görkezilip bilinýän şol güýje garşy, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň harby kuwwaty papalyk üçin ayağa galdy, çünki Ronald Reagan Mukaddes Kitap pygamberligindäki antihrist bilen gizlin bir bileleşik dörettdi. Şeýle etmek bilen, bu ABŞ-da papalygyň ýokarlanmagyna garşy islendik protestant garşylygynyň boýun egdirilendigini alamatlandyrdy; bu ýagdaý 508-nji ýylda butparazlygyň garşylygynyň aýrylmagy bilen önünden nusgalanan ýalydyr. Demirgazygyň Patyşasy (papalyk) bu parçanyň içinde ilki bilen 1989-njy ýylda Sowet Soýuzyny süpürip aýyrdy we muny “söweş arabalary” hem-de “atlylar” bilen, ýagny Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň harby kuwwatyny aňladýan serişdeler arkaly, şeýle hem “gämiler” bilen görkezilen Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň ykdysady kuwwaty bilen hyzmatdaşlykda amala aşyrdy.

Amerikanyň Birleşen Ştatlary papalygy goldap duran “gollar” boldy. Protestantizm, edil butparazlygyň garşylygynyň 508-nji ýylda çenli basylyp ýatyrylyşy ýaly, ortadan aýryldy. Kyrk birinji aýatda Amerikanyň Birleşen Ştatlary papalyk tarapyndan basylyp alynar, hem-de

Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň “güýç mukaddesligi” bolan onuň Konstitusíýasy, Amerikanyň Birleşen Ştatlary Demirgazygyň Patyşasyny (papalygy) ýer ýüzüniň tagtyna çykaryp goýanda, edil butparaz Rimiň 538-nji ýylda edişi ýaly, agdarylar. Eger siz bu web-saýtdaky makalalary okaýan bolsaňyz, onda The Time of the End žurnalyny ýükläp alyp, Danieliň on birinji babyndaky soňky alty aýatyň has giňişleýin beýan edilişini okap bilersiňiz; emma biz häzir diňe “gündelik” diýilýäniň, Mesihniň mukaddes ýerdäki hyzmaty hökmünde kesgitlenmeginiň bu nyşanyň ýalan ulanylyşydygyny görkezýäris. Biz muny, bu ýalan ulanylyşyň Laodikeýa Adventizmine bilkastlaýyn ýalan arkaly girizilendigini görkezmek üçin edýäris.

Geljekki makalada pygamberlik ýalandygyny gözden geçirmegi dowam etdireris.

“Biz ýitirer ýaly wagtymyzyň ýok. Agyr zamanalar önümizde dur. Dünýä uruş ruhy bilen tolgunýar. Tiz wagtdan pygamberliklerde aýdylan bela-beterlik sahnalary bolup geçer. Daniel kitabyňyň on birinji babyndaky pygamberlik tas doly amala aşdy. Bu pygamberligiň amala aşmagynda bolup geçen taryhyň köp bölegi gaýtadan gaýtalanar.

“Otuzynjy aýatda şeýle bir güýç barada aýdylýar: ol ‘gaýgy-gussa batyp, yzyna dolanar we mukaddes ähtlere garşy gahar-gazap eder; şeýle-de eder; hatda yzyna dolanyp, mukaddes ähti taşlanlar bilen dil düwşer. We goşunlar onuň tarapyndan durarlar, berkitmäniň mukaddes ýerini haramlarlar, gündelik gurbanlygy aýyrarlar we weýran ediji ýigrenji zady ýerleşdirerler. Ähte garşy erbetlik edýänleri ol ýaranjaňlyk bilen azdyrar; emma öz Hudasyny tanaýan halk güýçli bolar we uly işleri bitirer. Halkyň içindäki düşüňjeli adamlar köplere öwrederler; ýöne olar köp günläp gylyçdan, otdan, ýesirlikden we talaňçylykdan ýykylarlar. Olar ýykylanda, azajyk kömek bilen goldanyrlar; emma köpler olara ýaranjaňlyk bilen goşularlar. Düşüňjelileriň käbiri hem olary synagdan geçirmek, arassalamak we agartmak üçin, ahyrzamanyň wagtyna çenli ýykylarlar; çünki ol heniz bellenen wagt üçindir. We patyşa öz islegine görä hereket eder; ol özüni beýgeldip, her bir hudaýdan hem ýokary tutar, hudaýlaryň Hudasyna garşy geň galdyryjy sözler sözlär we gazap tamam bolýança rowaçlanar; çünki kesgitlenen zat ýerine ýetirilmelidir.’ Daniel 11:30–36.”

“Şu sözlerde beýan edilenlere meňzeş wakalar bolup geçer. Biz Şeýtanyň Hudaýdan gorkusy bolmadyk adamlaryň aňlaryny tizden-tiz öz gözegçiligine alýandygynyň subutnamalaryny görýäris. Goý, hemmeler bu kitabyň pygamberliklerini okap, olara düşünsinler, çünki biz indi aýdylan muşakgat wagtyna girýäris:

“‘Şol wagtda seniň halkyňyň ogullary üçin duran beýik hökümdar Mikaýyl orta çykar; we şol wagt şeýle bir agyr muşakgat döwri bolar welin, millet döräli bäri şol wagta çenli onuň ýalysy bolmandyr; we şol wagtda seniň halkyň — kitapda ady ýazylanlaryň her biri — gutular. Ýeriň tozanynda uklap ýatanlaryň köpüsi oýanar: käbiri ebedi ýaşayyş üçin, käbiri bolsa masgaraçylyk we ebedi äsgermezlik üçin. Paýhasly bolanlar asmanynyň giňişliginiň parlaklygy ýaly şöhle saçarlar; köpleri dogrulyga öwrenler bolsa ebediler ebedisi ýyldyzlar ýaly bolarlar. Emma sen, eý Daniýel, bu sözleri ýapyk sakla we kitaby ahyrzamanyň wagtyna çenli möhürle; köpler o ýana-bu ýana ylgap gezerler, we bilim artar.’ Daniýel 12:1–4.”
Golýazmalar Neşirleri, 13-nji sany, 394.